

Omzendbrief met betrekking tot claims op levensmiddelen

Referentie	PCCB/S3/CDP/930320	Datum	01/08/2017
Huidige versie	2.0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Levensmiddelen, etiket, gezondheidsclaims, voedingsclaims		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Caroline De Praeter, expert	Vicky Lefevre, directeur-generaal

1. Doel

Deze omzendbrief heeft tot doel toelichting te verschaffen bij de eisen die worden gesteld aan het gebruik van voedings- en gezondheidsclaims op levensmiddelen.

2. Toepassingsgebied

Dit document is van toepassing op alle levensmiddelen waarvoor niet-verplichte claims worden gebruikt. Het is gericht aan de operatoren en alle geïnteresseerden.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

Verordening (EG) nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen.

Verordening (EU) nr. 432/2012 van de Commissie van 16 mei 2012 tot vaststelling van een lijst van toegestane gezondheidsclaims voor levensmiddelen die niet over ziekterisicobeperking en de ontwikkeling en gezondheid van kinderen gaan.

Verordening (EU) nr. 983/2009 van de Commissie van 21 oktober 2009 inzake de verlening en weigering van een vergunning voor bepaalde gezondheidsclaims voor levensmiddelen over ziekterisicobeperking en de ontwikkeling en gezondheid van kinderen.

Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten.

Verordening (EG) nr. 353/2008 van de Commissie van 18 april 2008 tot vaststelling van uitvoeringsvoorschriften voor aanvragen van een vergunning voorgezondheidsclaims als bedoeld in artikel 15 van Verordening (EG) nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad.

4. Definities en afkortingen

Claim: elke boodschap of aanduiding die niet verplicht is op grond van de communautaire of nationale wetgeving, met inbegrip van illustraties, grafische voorstellingen of symbolen, ongeacht de vorm, waarmee gesteld, de indruk gewekt of geïmpliceerd wordt dat een levensmiddel bepaalde eigenschappen heeft (verordening (EG) nr. 1924/2006, art 2, 2, 1).

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Gezondheidsclaim: een claim die stelt, de indruk wekt of impliceert dat er een verband bestaat tussen een levensmiddelen categorie, een levensmiddel of een bestanddeel daarvan en de gezondheid (verordening (EG) nr. 1924/2006, art 2, 2, 5).

Gezondheidsclaims die niet over ziekterisicobeperking en de ontwikkeling en gezondheid van kinderen gaan: gezondheidsclaims die het volgende beschrijven of waarin naar het volgende wordt verwezen:

- a) de rol van een nutriënt of andere stof bij de groei en ontwikkeling en de functies van het lichaam, of
- b) psychologische functies of gedragsfuncties, of
- c) onverminderd richtlijn 96/8/EG, het afslankende of het gewichtsbeheersende effect, een vermindering van het hongergevoel, een versterking van het gevoel van verzadiging of beperking van de in de voeding beschikbare energie; (verordening (EG) nr. 1924/2006, art 13, 1).

LCE: lokale controle-eenheid

Voedingsclaim: een claim die stelt, de indruk wekt of impliceert dat een levensmiddel bepaalde heilzame voedingseigenschappen heeft die zijn toe te schrijven aan:

- a) de energetische waarde (calorische waarde) die het
 - 1) levert;
 - 2) in verlaagde of verhoogde mate levert; of
 - 3) niet levert;
- b) en/of de nutriënten of andere stoffen die het
 - 1) bevat;
 - 2) in verlaagde of verhoogde hoeveelheid bevat; of
 - 3) niet bevat;(verordening (EG) nr. 1924/2006, art 2, 2, 4).

5. Soorten claims en vereisten.

• Algemene principes

In verordening (EG) nr. 1924/2006 staan de algemene beginselen voor alle claims. Zo wordt gesteld in artikel 3 dat claims niet mogen:

- onjuist, dubbelzinnig of misleidend zijn;
- leiden tot twijfels omtrent de veiligheid en/of de geschiktheid uit voedingsoogpunt van andere levensmiddelen;
- de excessieve consumptie van een levensmiddel stimuleren of vergoelijken;
- stellen, suggereren of impliceren dat een evenwichtige, gevarieerde voeding in het algemeen geen toereikende hoeveelheden nutriënten kan bieden;
- door middel van tekst, illustraties, grafische afbeeldingen of symbolen zinspelen op veranderingen in lichaamsfuncties die de consument vrees kunnen inboezemen of op diens vrees kunnen inspelen.

Alle claims dienen gebaseerd en onderbouwd te zijn door algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs. De operator die een claim gebruikt moet dit kunnen rechtvaardigen en het FAVV kan de operator vragen te bewijzen dat aan alle voorwaarden van de verordening is voldaan. Van zodra een claim wordt gebruikt, is de voedingswaarde etikettering verplicht, zelfs in het geval dat het volgens verordening (EU) nr.1169/2011 niet zou moeten.

• **Voedingsclaims**

De verschillende voedingsclaims en hun bijhorende voorwaarden staan opgelijst als bijlage bij verordening (EG) nr. 1924/2006.

Voor alcoholische dranken met een alcoholvolumepercent van meer dan 1,2% zijn enkel voedingsclaims die verwijzen naar een laag of verlaagd alcoholgehalte of naar een verlaagde energetische waarde toegestaan.

Vergelijkende claims zijn enkel toegestaan als ze zijn opgenomen in de lijst van de bijlage van verordening (EG) nr. 1924/2006 én als er levensmiddelen van vergelijkbare categorieën in aanmerking worden genomen. Daarnaast moet ook vermeld worden wat het verschil in hoeveelheid van een nutriënt en/of de energetische waarde is, en er moet eveneens vergeleken worden met producten van andere merken.

• **Gezondheidsclaims**

Er zijn verschillende categorieën gezondheidsclaims. De verschillen zitten voornamelijk in de wijze waarop deze claims geëvalueerd worden door EFSA en goedgekeurd door de EC worden.

In artikel 13 van verordening (EG) nr. 1924/2006 staan de gezondheidsclaims beschreven die niet over ziekterisicobeperking en de ontwikkeling en gezondheid van kinderen gaan. Dit zijn claims waarin het volgende wordt aangehaald:

- de rol van een nutriënt of andere stof bij de groei en ontwikkeling en de functies van het lichaam;
- psychologische functies of gedragsfuncties;
- het afslankende of het gewichtbeheersende effect, een vermindering van het hongergevoel, een versterking van het gevoel van verzadiging of beperking van de in de voeding beschikbare energie.

In artikel 14 worden de claims inzake ziekterisicobeperking en claims die verband houden met de ontwikkeling en de gezondheid van kinderen beschreven. Bij de claims inzake ziekterisicobeperking moet ook steeds worden vermeld dat de ziekte waaraan de claim verwijst meerdere risicofactoren heeft en dat de verandering van een van die factoren al dan niet een heilzaam effect kan hebben.

De evaluatie gebeurt op vraag en dus wordt de lijst met toegestane of verboden claims regelmatig aangepast.

Over het algemeen is het verboden gezondheidsclaims te gebruiken waarin:

- de indruk wordt gewekt dat het niet nuttigen van het levensmiddel de gezondheid kan schaden;
- gezinspeeld wordt op de snelheid of de mate van gewichtsverlies;
- verwezen wordt naar aanbevelingen van individuele artsen of beroepsbeoefenaren op het gebied van de volksgezondheid.

Gezondheidsclaims zijn alleen toegestaan als op de etikettering of, bij het ontbreken daarvan, in de presentatie en de reclame ook volgende vermeldingen worden aangebracht:

- een bewering waarin wordt gewezen op het belang van een gevarieerde, evenwichtige voeding en een gezonde levensstijl;
- de benodigde hoeveelheid van het levensmiddel en het vereiste consumptiepatroon om het geclaimde heilzame effect te bereiken;

- indien van toepassing, een vermelding voor mensen die het gebruik van het levensmiddelen dienen te vermijden;
- een passende waarschuwing voor producten die bij overmatig gebruik een gezondheidsrisico kunnen inhouden.

Er kan een zekere flexibiliteit in de bewoording van de claims worden toegestaan als de formulering van de claim voor de consument dezelfde betekenis heeft als de toegestane claim. In elk geval moet bij herformulering de claim waar, betrouwbaar en niet misleidend zijn. Daartoe werden richtsnoeren opgesteld, die kunnen teruggevonden worden op de FAVV-website (zie hieronder).

Een overzicht van alle claims en de bijhorende voorwaarden kan terug gevonden worden in het Europese register:

http://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/claims/register/public/?event=register.home

Meer info over de claims kan teruggevonden worden op:

http://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/claims_en

en op:

<http://www.afsca.be/levensmiddelen/voedings-gezondheidsclaims/>

6. Bijlagen

- /

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	26/09/2012	Originele versie
2.0	Datum van publicatie	Update van de originele versie